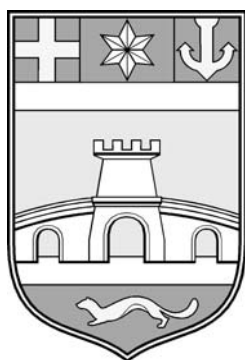

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**PRIJEDLOG ZA
PROMJENU STATUTA
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE**

*Materijal pripremljen u
Tajništvu
Osječko-baranjske županije*

Osijek, siječnja 2013.

PRIJEDLOG ZA PROMJENU STATUTA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1. Razlog promjene Statuta

Razlog za promjenu Statuta Osječko-baranjske županije je usklađivanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 144/12.) u najvećem dijelu, a tek jednim manjim dijelom je to i novi Zakon o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12.).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi je izmijenjen sustav lokalne i područne samouprave u Republici Hrvatskoj u namjeri osiguravanja boljeg i učinkovitijeg funkcioniranja tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a posebno:

- djelomičnom promjenom odnosa predstavničkog i izvršnog tijela (drugačijim propisivanjem razloga za raspuštanje predstavničkog tijela i uvođenjem novoga instituta istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja izvršnog tijela), te daljnjim razgraničavanjem njihovih ovlasti po pitanju razrješenja i imenovanja i stjecanja i otuđivanja nekretnina i pokretnina),
- davanjem ovlasti izvršnom tijelu za imenovanje i razrješenje predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba čiji je su/osnivač odnosno su/vlasnik i time jačanjem njegove odgovornosti,
- davanjem ovlasti općinskom načelniku, gradonačelniku i županu za odlučivanje hoće li dužnost obavljati profesionalno, uz mogućnost promjene načina obavljanja dužnosti tijekom mandata, koju ovlast imaju i njihovi zamjenici,
- uvođenjem mogućnosti obnašanja izvršne vlasti od strane zamjenika koji je izabran zajedno i istovremeno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom odnosno županom, u iznimnim slučajevima predviđenim Zakonom,
- uvođenjem nadzora nad pojedinačnim neupravnim aktima,
- detaljnijim reguliranjem opoziva općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, te njihovog razrješenja, kao i razrješenja njihovih zamjenika, te posebnih pitanja koja se odnose na zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, raspisivanja lokalnog referenduma, postupak obustave od primjene općeg akta, sazivanja sjednica predstavničkog tijela, nadzora nad radom i općim aktima predstavničkog tijela, financiranja, mjesne samouprave,
- usklađivanjem sa Zakonom o općem upravnom postupku i Zakonom o upravnim sporovima te
- utvrđivanjem izrijekom broja članova predstavničkog tijela prema broju stanovnika, a ne više u rasponu prema kojem se točan broj do stupanja na snagu toga Zakona utvrđivao statutima,
- brisanjem odredbi o prestanku mandata izvršnom tijelu po sili zakona, koje su predmet izbornog, a ne sustavnog propisa,
- upućivanjem na poseban zakon za slučajeve prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika po sili zakona, te uvođenjem ovlasti pročelnika nadležnog za službeničke odnose da u takvim slučajevima obavijesti Vladu Republike Hrvatske.

Zakon je stupio na snagu 29. prosinca 2012. godine, osim članaka 17., 18., 21., 44., 46., 47., 50., 51. i 52., koji stupaju na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te općinskih načelnika, gradonačelnika i župana, dok članak 13. Zakona stupa na snagu danom stupanja na snagu Zakona o lokalnim izborima kojim je uređen izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Prema članku 54. Zakona, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su uskladiti svoje statute u roku tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

U bitnome opisane zakonske izmjene, te jednim manjim dijelom novi Zakon o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12.) razlog su za promjenu Statuta Županije, prije svega, s obzirom na izmijenjene ovlasti i međusobne odnose Skupštine i župana, a potom broj vijećnika Skupštine, zastupljenost srpske nacionalne manjine u Skupštini i izvršnom tijelu i neke druge manje značajne promjene. Postojeće odredbe Statuta u preostalom dijelu nije potrebno mijenjati s obzirom na odgovarajuće sadašnje formulacije i činjenicu da najveći dio zakonskih izmjena uopće nije predmetom statutarne regulative.

Imajući u vidu suštinu i obujam promjena, dio zakonske obveze usklađivanja općih akata izvršit će se i odgovarajućim promjenama Poslovnika Skupštine te drugih općih akata kojima se uređuju ustrojstvo i način djelovanja županijskih tijela i pravnih osoba kojih je Županija osnivač.

Slijedom rečenog, predlaže se pokretanje postupka za promjenu Statuta u smislu prethodno opisanih razloga za njegovu promjenu.

2. Pravno utemeljenje pokretanja postupka promjene Statuta

Imajući u vidu spomenute odredbe Zakona koje utječu na sadržaj Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), predlaže se pokretanje postupka za njegovu promjenu.

Ovaj prijedlog temelji se na zakonskoj obvezi utvrđenoj člankom 54. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i člankom 139. Zakona o lokalnim izborima prema kojima su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovih zakona u roku od tri mjeseca od njihovog stupanja na snagu.

U postupovnom smislu ovlaštenje za pokretanje postupka temelji se na odredbi članka 73. stavak 1. u svezi sa člankom 43. stavak 2. Statuta, prema kojima prijedlog za promjenu Statuta mogu podnijeti vijećnik, radno tijelo Skupštine i župan.

3. Sadržaj promjene Statuta

Sadržaj promjene Statuta određen je u najvećem dijelu Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" 144/12.), a manjim dijelom novim Zakonom o lokalnim izborima ("Narodne novine" 144/12).

Stoga je radi usklađivanja s odredbama navedenih zakona, Statut potrebno izmijeniti i dopuniti u sljedećem:

3.1. preurediti ovlaštenja te odnose Županijske skupštine i župana

- izmijeniti odredbe o ovlaštenjima Skupštine i župana za odlučivanje o stjecanju nekretnina i pokretnina Županije (članak 30. stavak 1. točka 7. i članak 55a. stavak 2. točka 9. Statuta), odnosno preformulirati te odredbe Statuta u skladu s izmijenjenom odredbom članka 48. stavka 1. točke 5. kojima je uz odlučivanje o stjecanju nekretnina i pokretnina Županije ugrađeno i ovlaštenje raspolaganja ostalom imovinom u skladu sa Zakonom, Statutom i posebnim propisima, a osobito s novim stavkom 2. istog članka Zakona kojim su granice odlučivanja drugačije određene. Prema izmjenama, župan je ovlašten odlučivati o visini pojedinačne vrijednosti te imovine do najviše 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o tome, ali najviše do 1.000.000,00 kuna (u slučaju kada je 0,5% iznosa tih prihoda veće od 1.000.000,00 kuna), te je sada propisano da ako je 0,5% iznosa tih prihoda manje od 70.000,00 kuna, župan može odlučivati najviše do 70.000,00 kuna. O stjecanju i otuđivanju nekretnina te raspolaganju ostalom imovinom većom od tako utvrđenih vrijednosti razgraničenja odlučuje Skupština;

- ugraditi ovlaštenje župana za odlučivanje o imenovanju i razrješenju predstavnika Županije u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba čiji je su/osnivač odnosno su/vlasnik Županija (ugraditi u članak 55a. Statuta) i s tim u vezi izmijeniti ovlaštenje Skupštine iz članka 30. stavka 1. točke 22., a u skladu s odredbom članka 48. stavak 1. točka 6. izmijenjenog Zakona;
- pravo župana za obustavu od primjene općeg akta Skupštine iz članka 55b. stavka 4. Statuta uskladiti s izmijenjenim člankom 42. Zakona, u smislu promjene postupka i rokova pri ostvarivanju toga prava;
- ugraditi ovlaštenje župana za odlučivanje o načinu obavljanja dužnosti na koju je izabran, (hoće li tu dužnost obavljati profesionalno ili volonterski) i to izmjenom odredbe članka 55. stavka 3. Statuta, u skladu s izmijenjenim člankom 90. Zakona;
- u članak 30. Statuta ugraditi ovlaštenje Skupštine za odlučivanje o raspisivanju referenduma i o drugim pitanjima pored referenduma o opozivu župana (koje ovlaštenje je u navedenom članku već utvrđeno);

3.2. izmijeniti odredbu Statuta o broju članova Skupštine

- odredbu o broju vijećnika iz članka 31. stavka 1. Statuta potrebno je uskladiti s izmijenjenom odredbom članka 28. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, kojom je izrijekom propisan broj članova predstavničkih tijela ovisno o broju stanovnika, tako da predstavničko tijelo jedinice s više od 300.000 stanovnika ima 51 člana. Prema članku 77. Zakona o lokalnim izborima u predstavničko tijelo se bira onaj broj članova koji je utvrđen zakonom (a ne više statutom jedinice lokalne i područne samouprave);

3.3. izmijeniti odredbu o zastupljenosti nacionalnih manjina u Skupštini

- odredbu o broju pripadnika srpske nacionalne manjine u Skupštini, kojoj je pravo na zastupljenost u Skupštini prema Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina ("Narodne novine" broj 155/02. i 80/10.) utvrđeno člankom 32. Statuta, potrebno je uskladiti s novim Zakonom o lokalnim izborima (članak 104.), po kojem broj članova predstavničkog tijela koji se bira iz reda predstavnika nacionalnih manjina objavljuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave (namjesto odredbe ranijeg zakona da se taj broj utvrđuje statutom jedinice);

3.4. promijeniti odredbe Statuta o zamjenicima župana

- promijeniti odredbu članka 58. stavka 2. Statuta koja se odnosi na status i izbor zamjenika župana iz reda pripadnika srpske nacionalne manjine. Prema novome članku 41.a Zakona koji uređuje njegov status i način njegova izbora, izabrani zamjenik predstavnik je nacionalne manjine u izvršnom tijelu, a prema članku 112. Zakona o lokalnim izborima njega, istodobno s izborima za župana, biraju pripadnici manjine koja ima pravo na zamjenika.

S tim u vezi potrebno je uskladiti i odredbu stavka 1. istog članka koja se odnosi na broj i status drugih zamjenika župana;

3.5. urediti druga pitanja

- potpunije urediti pitanje raspisivanja referenduma u skladu sa Zakonom, kao što su obavezno raspisivanje referenduma pod uvjetima utvrđenim zakonom (dopunom članka 44. stavka 4. Statuta) te način odlučivanja o raspisivanju referenduma o svim pitanjima za koje se referendum raspisuje (dorodom članka 40. stavka 2. Statuta kojim je uređeno samo raspisivanje referenduma o razrješenju župana);

- ovlast predsjednika Skupštine da predstavlja Skupštinu ugraditi u odredbu članka 38. stavka 1. Statuta, sukladno članku 34. stavku 3. Zakona;
- nomotehnički, terminološki i na drugi način doraditi i uskladiti pojedine odredbe Statuta s odredbama Zakona (primjerice: pravo vijećnika na naknadu troškova odnosno izgubljene zarade iz članka 35. stavka 2. Statuta sukladno članku 31. stavku 2. Zakona, preformulirati u pravo na naknadu; te pojam "razrješenje župana" iz članka 30. točka 20. Statuta zamijeniti pojmom "opoziv župana" iz članka 40.b Zakona i dr.);
- ugraditi maksimalan vremenski razmak za sazivanje sjednica Skupštine u odredbu članka 39. stavka 2. Statuta, sukladno članku 34. stavku 4. Zakona, prema kojem predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice najmanje jednom u tri mjeseca;
- ugraditi način financiranja (izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka u skladu s posebnim zakonom) ukoliko se prije početka naredne godine ne donese godišnji proračun za iduću godinu ni odluka o privremenom financiranju sukladno sa zakonskim određenjem iz stavka 5. dopunjenoga članka 70. Zakona.

4. Financijske posljedice

Promjena Statuta rezultat je izmijenjenih zakonskih određenja. Slijedom toga, procjenjuje se da promjena Statuta neće imati bitne financijske posljedice. Povećanje troškova funkcioniranja predstavničkog tijela moguće je očekivati kao posljedicu povećanja broja članova Županijske skupštine (sa 47 na 51, mada je u ovom mandatu Skupština Osječko-baranjske županije zbog uključivanja predstavnika srpske nacionalne manjine do broja utvrđenog Statutom faktički imala 51 člana). No, s obzirom na promjene u načinu izbora predstavnika nacionalnih manjina (koji smanjuje potrebu dopunskih izbora) valja očekivati smanjenje troškova lokalnih izbora.

5. Postupak promjene Statuta

Prema članku 73. Statuta, ako Skupština prihvati prijedlog za donošenje odnosno promjenu Statuta, osniva posebno povjerenstvo za utvrđivanje prijedloga promjene Statuta. Povjerenstvo priprema i utvrđuje prijedlog te ga podnosi Skupštini. Sukladno odredbi članka 93. Poslovnika Skupštine ("Županijski glasnik" broj 8/96., 2/97., 8/01., 6/03., 2/06. i 5/09.), sastav povjerenstva Skupština određuje vodeći računa o svojoj stranačkoj strukturi i stručnim zahtjevima posla. U sastav povjerenstva Skupština obvezno imenuje i stručnjake za pitanja koja su predmet uređivanja.

Utvrđeni prijedlog u pravilu se stavlja na javnu raspravu. Provođenje javne rasprave, prema članku 94. Poslovnika, te pridržavanje rokova utvrđenih Poslovníkom nije obvezno ukoliko je izmjena i dopuna Statuta uzrokovana potrebom njegovog usklađivanja s odredbama zakona. Kako je ovdje upravo riječ o prijedlogu kojim se Statut mijenja sukladno izmijenjenim odredbama zakona, javna rasprava nije obvezatna, kao i pridržavanje rokova koji su Poslovníkom određeni za postupak donošenja odnosno promjene Statuta.

Slijedom rečenog, predlaže se Skupštini da prihvati Prijedlog za promjenu Statuta i donese akt o imenovanju Povjerenstva za njegovu pripremu, u tekstu koji glasi:

Temeljem članka 73. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.) i članka 93. stavak 2. Poslovnika Skupštine Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 8/96., 2/97., 8/01., 6/03., 2/06. i 5/09.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na _____ sjednici _____ 2013. godine

Z A K L J U Č A K

o prihvatanju Prijedloga za promjenu Statuta Osječko-baranjske županije

I.

Skupština prihvaća Prijedlog za promjenu Statuta Osječko-baranjske županije u sadržaju podnesenog Prijedloga.

II.

Za pripremu i utvrđivanje Prijedloga Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Osječko-baranjske županije u sadržaju određenom prihvaćenim Prijedlogom, Skupština imenuje Povjerenstvo u sastavu:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

III.

Povjerenstvo iz točke II. podnijet će Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Osječko-baranjske županije u roku od 30 dana.

IV.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa:
Urbroj:

Predsjednik
mr.sc. Zlatko Maksimović